FORMENNSKA NOREGS 2017

Norræna
ráðherranefndin

Formennska Noregs 2017

ISBN 978-92-893-4698-6 (PRINT)

ISBN 978-92-893-4699-3 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2016-764>

ANP 2016:764

© Norræna ráðherranefndin 2016

Umbrot: Mette Agger Tang

Ljósmyndir: Scanpix

Ljósmynd bls. 4, efri mynd: Thomas Haugersveen/Skrifstofu forsætisráðherra

Ljósmynd bls. 4, neðri mynd: Sturlason/Utanríkisráðuneytinu

www.norden.org/nordpub

Norrænt samstarf

Norræna samstarfið er eitt umfangsmesta svæðasamstarf í heiminum. Samstarfið nær til Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar auk Álandseyja, Færeyja og Grænlands. Norræna samstarfið er pólitískt, efnahagslegt og menningarlegt og skiptir miklu í evrópsku og alþjóðlegu samstarfi. Í norrænu samstarfi er unnið að því að styrkja stöðu Norðurlanda í sterkri Evrópu. Með norrænu samstarfi er unnið að því að efla norræna og svæðisbundna hagsmuni í alþjóðlegu umhverfi. Sameiginleg gildi landanna styrkja stöðu Norðurlanda og skipa þeim meðal þeirra svæða í heiminum þar sem nýsköpun og samkeppnishæfni er mest.

Norræna ráðherranefndin

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Sími (+45) 3396 0200

www.norden.org

Formennskuáætlun Norðmanna í Norrænu ráðherranefndinni 2017

Efnisyfirlit

Ávarp forsætisráðherra og samstarfsráðherra	4
Straumhvörf á Norðurlöndum	6
Norðurlönd í Evrópu	14
Norðurlönd og umheimurinn	16

Ávarp forsætisráðherra og samstarfsráðherra

Erna Solberg
Forsætisráðherra Noregs

Frank Bakke-Jensen
Samstarfsráðherra Noregs

Norðurlönd eru að breytast. Loftslagið tekur breytingum, við stöndum frammi fyrir brýnni þörf á umskiptum í efnahags- og umhverfismálum og lýðfræðileg þróun er staðreynd. Þróun heimsmála verður æ hraðari, í jákvæðum og neikvæðum skilningi, og veröldin er undirorpin sífelldum breytingum sem eru örari en oft áður.

Daglegt líf á Norðurlöndum á eftir að breytast. Ákvarðanir okkar munu ekki aðeins hafa áhrif á núlifandi kynslóðir heldur einnig þær sem á eftir koma. Stærsta hættan er sú að við bregðumst of seint við þeim tæknilegu, efnahagslegu og lýðfræðilegu breytingum sem verða í heiminum.

Á formennskuárinu 2017 viljum við búa Norðurlönd betur undir umræddar breytingar. Sameiginleg menning Norðurlandabúa sem og gildi okkar og hagsmunir gera okkur sérlega vel í stakk búin til þess að takast á við áskoranir og hafa áhrif á þróun mála.

Með formennskuáætlun okkar, **Straumhvörfum á Norðurlöndum**, viljum við auka samkeppnishæfni okkar á tímum umskipta til græns samfélags þar sem stefnt er að því að halda losun í lágmarki. Parísarsamkomulagið felur í sér metnaðarfull markmið sem við eigum að ná innan sameiginlegs evrópsks ramma. Fyrir árin 2030 og 2050 er stefnt að því að Norðurlönd vísi veginn með skilvirku svæðisbundnu samstarfi um loftslags- og umhverfismál jafnframt því að auka samkeppnishæfni, hagvöxt og velferð. Með nánara samstarfi um menntamál, rannsóknir og nýsköpun viljum við auka forskot okkar og tryggja Norðurlöndum forystu í umskiptum til græns samfélags um heim allan. Við viljum vera forystusvæði þegar kemur að því að takast á við lýðfræðilegar breytingar hvort sem um er að ræða málefni eldri borgara, heilbrigðismál eða hvernig við stöndum að aðlögun nýbúa og köllum þá til þátttöku í samfélögum okkar á Norðurlöndum.

Með formennskuáætlun Svía, **Norðurlöndum í Evrópu**, viljum við efla samstarf okkar um Evrópumál. Öflug rödd Norðurlanda í Evrópuumræðunni er ekki aðeins norrænum þjóðum í hag heldur álfunni í heild sinni. Norðurlönd þurfa á öflugri Evrópu að halda. Evrópa þarf á öflugum Norðurlöndum að halda. Reynsla Norðurlandþjóða getur orðið öðrum til eftirbreytni á sviðum loftslagsmála, umhverfismála, orkumála, stafrænnar þróunar og víðar þar sem hagsmunir okkar fara saman. Í ESB- og EES-samstarfi tengjast sameiginlegir hagsmunir okkar þróun hins innri markaðar. Norðurlönd eiga einnig á komandi árum að vera meðal þeirra hagkerfa í Evrópu sem eru hvað samþættust og samkeppnishæfust og einkennast af miklum hreyfanleika og samstarfi.

Með áætluninni **Norðurlönd í umheiminum** munum við auka samstarf okkar í utanríkismálum með því markmiði að takast á við hnattræn viðfangsefni. Norðurlandþjóðir hafa löngum staðið saman í utanríkismálum og njóta trausts umheimsins. Fyrir vikið getum við haft áhrif á gang mála. Á okkar tímum berast alþjóðlegir straumar hraðar til Norðurlanda en hingað til. Breytingarnar eru augljósari en þekkt hefur. Því er þörf á stefnu hvað varðar þátttöku Norðurlanda í alþjóðlegu samstarfi.

Þetta eru þrjár meginstoðir formennsku Norðmanna á árinu 2017. Við hlökkum til samstarfsins!

Straumhvörf á Norðurlöndum

Hagkerfi og loftslagsmál – græn umskipti

Norðurlönd standa frammi fyrir erfiðum efnahagslegum breytingum á næstu áratugum. Hnattrænn loftslags- og umhverfisvandi kallar á umskipti til græns samfélags um allan heim. Parísarsamkomulagið lagði grundvöllinn að viðamiklum breytingum. Umskiptin verða æ hraðari í Evrópu, Bandaríkjunum og Kína. Unnið er að þróun samkeppnishæfra lausna í loftslags- og umhverfismálum í samspili milli rannsókna og þróunarstarfs, hertrar stefnu í loftslags- og umhverfismálum, stafrænnar tækni sem og nýrra neyslustrauma og neyslumynstra. Norðurlönd þurfa að þróa fjölbreyttara atvinnulíf sem er samkeppnishæft í hinu nýja græna hagkerfi heimsins. Umskipti til græns samfélags verða því efst á baugi þegar Norðmenn gegna formennsku í Norrænu ráðherranefndinni á árinu 2017.

Íbúar Norðurlanda horfa björtum augum til framtíðar. Löndin okkar eru meðal þeirra bestu þegar velferð og lífsgæði eru mæld. Norræna líkanið með háu atvinnustigi, trausti milli aðila vinnumarkaðarins og þróðu velferðarríki hefur reynst traust og aðlögunarhæft á tímum hnattvæðingar. Við höfum allar forsendur til að ráða við þessar breytingar.

Íbúar Norðurlanda eru framarlega þegar kemur að færni og nýsköpun og löndin eru meðal eftirsóttustu svæða heimsins. Samanlagt eru hagkerfi okkar í hóp

10–12 stærstu og samþættustu hagkerfa heims. Við erum helstu viðskiptaþjóðir hver annarrar. Við vinnum saman að rannsóknum og nýsköpun og njótum góðs af þeim mikla hreyfanleika sem einkennir sameiginlegan vinnumarkað og menntasamfélag Norðurlanda. Í framtíðinni viljum við halda áfram að þróa samstarfið og hreyfanleikann og jafnframt skerpa fyrirbyggjandi aðgerðir og afnám þeirra hindrana sem hamla hagvexti á Norðurlöndum.

Um þessar mundir er unnið að ýmsum nýjum verkefnum sem ætlað er að efla norrænt samstarf um umskipti til græns samfélags á árinu 2017.

– Norræna rannsóknaráðið, Norræna nýsköpunarmiðstöðin og Norrænar orkurannsóknir eru þrjár stofnanir sem taka þátt í framkvæmd áætlunarinnar Nordic Green Growth Research and Innovation Programme, en hún á að fjármagna bestu norrænu rannsóknar- og nýsköpunarverkefnið á sviði umskipta til græns samfélags. Fjárhagsrammi áætlunarinnar er 73 milljónir norskra króna. Verkefnið á að stuðla að sjálfbærri þróun, draga úr mengun andrúmslofts frá iðnaði, efla norræna samkeppnisfærni á alþjóðamörkuðum fyrir græna tækni, vörur og þjónustu og jafnframt að skapa nýja þekkingu og stefnu.

– Ráðist verður í stefnumótandi úttekt á samstarfi um umhverfismál þar sem markmiðið er að kanna hvernig efla

megi norrænt samstarf um loftslags- og umhverfismál. Unnið er að samskonar úttekt á orkumálasamstarfinu (Ollila-skýrslunni).

– Ný samstarfsáætlun um nýsköpunar- og atvinnustefnu fyrir tímabilið 2018–2021 mun liggja fyrir á formennskuári Norðmanna þar sem skilgreind verða markmið fyrir norrænt samstarf um umskipti til græns samfélags.

– Ráðist verður í gerð nýrrar samstarfs-áætlunar á sviði skipulags- og byggðamála fyrir tímabilið 2017–2020 á formennskuári Norðmanna. Í henni verður meðal annars fjallað um svæðisbundið atvinnulíf þar sem nýsköpun er í brennidepli.

– Á tímum breytinga á Norðurlöndum er þéttbýlisvæðing mikilvægt viðfangsefni. Verkefni um umskipti til græns samfélags og samkeppnisfærni á borgarsvæðum á að stuðla að því að norrænar borgir hafi lausnir á umhverfis- og loftslagsvandamum. Verkefnið felst í að þróa vísa sem mæla aðdráttarafl borga og áhrif sem gæði borga hafa á umhverfi, lýðheilsu og þróun aðlaðandi vinnustaða.

– Verkefnið um lífríki hafsins og bláa lífhagkerfið snýst um hlutverk „bláu skóganna“ í kolefnishringrásinni og vistkerfum sjávar. Verkefnið felst einnig í að kortleggja magn örplasts í ákveðnum samnorrænum lífverum og kanna hugsanlegar afleiðingar sem örplast og plastúrgangur í sjó hafa á atvinnugreinir bláa lífhagkerfisins. Þá mun verkefnið innihalda aðgerðir gegn glæpastarfsemi í sjávarútvegi sem og útbreiðslu á ostrum úr Kyrrahafinu.

– Verkefnið um græna lífhagkerfið á að auka sjálfbærni í landbúnaði með því að nýta betur afgangshræfni og úrgang og draga úr sóun í verðmæta-keðjunni og hjá neytendum.

– Norræna erfðaauðlindastofnunin (NordGen) og alþjóðlegi fræbankinn á Svalbarða eru mikilvæg fyrir lífhagkerfið og fæðuframléiðslu til framtíðar. Formennska Norðmanna mun efla aðgerðir til að stuðla að sjálfbærri nýtingu erfðaauðlinda.

– Við munum halda áfram norrænu samstarfi um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda í landbúnaði, auka upptöku kolefnis í skógum og jarðvegi og laga atvinnugreinina að loftslagsbreytingum.

Stjórnsýsluhindranaráðið er pólitískt skipað af ríkisstjórnunum Norðurlanda. Verkefni ráðsins er að greiða fyrir frjálsri för einstaklinga og fyrirtækja um Norðurlönd. Afnám stjórnsýsluhindrana verður í forgangi á formennskuári Norðmanna sem liður í aðgerðum sem tengjast straumhvörfum og samkeppnisfærni á Norðurlöndum. Afnám stjórnsýsluhindrana skapar störf, eykur samkeppnisfærni og stuðlar að hagvexti.

Lýðfræðilegar breytingar – aðlögun og virk þátttaka

Þróun í Evrópu á undanförnum árum hefur leitt í ljós að fólksflutningar og aðlögun nýbúa eru helstu pólitísku, félagslegu og efnahagslegu viðfangsefni álfunnar um þessar mundir. Það er sameiginleg ábyrgð okkar allra að vel takist til með aðlögun og samfélagsþátttöku nýbúa á Norðurlöndum. Jafnframt efnahagsleg og félagsleg nauðsyn. Samfélög Norðurlanda standa frammi fyrir stórum verkefnum en þau hafa einnig góðar forsendur til að ná árangri og vera öðrum löndum Evrópu og víðar til eftirbreytni.

Á formennskuári Norðmanna verður ráðist í breiða norræna samstarfsáætlun um aðlögunarmál þar sem áhersla er lögð á þróun og miðlun þekkingar og reynslu á þessu sviði. Norðmenn vilja efla norrænar aðlögunaraðgerðir enn frekar.

Verkefni um hlutverk menningarlífs og sjálfboðastarfs fyrir aðlögun og þátttöku á að stuðla að því að gera norræn samfélög opnari. Í mörgum nærsamfélögum og sveitarfélögum eru menning, íþróttir og ýmiss konar félagastarfsemi helsti vettvangur fólks fyrir utan vinnu og skóla. Menningar- og félagslíf sem er aðgengilegt og hvetur til þátttöku veitir nýbúum mikilvæg tækifæri til að kynna fólki í nærsamfélaginu, æfa sig í tungumálinu,

nýta og sýna fram á færni sína og skynja sig sem hluta af heildinni.

Á sviði menntamála og rannsókna verður ráðist í verkefni sem felst í að kortleggja og þróa skilvirk líkön fyrir mat á erlendri menntun og starfsréttindum. Með bættri yfirsýn yfir þau kerfi sem notuð eru á Norðurlöndum og þegar þau hafa verið samhafð eftir því sem við á verður hægt að flyta fyrir og bæta aðlögun einstaklinga sem og nýtingu mannauðsins.

Þriggja ára verkefni verður ýtt úr vör um þverfaglegar aðgerðir fyrir börn og ungmenni sem standa höllum fæti. Verkefninu er ætlað að skila okkur ákveðnum úrræðum vegna síaukinna vandamála barna og ungmenna sem koma til kasta sveitarfélaga hvarvetna á Norðurlöndum. Viðfangsefnin snúa einkum að menntun, atvinnu, heilbrigðisþjónustu, barnavernd, búsetu og aðlögun.

Atvinna, menntun og tungumál eru talin lykillinn að vel heppnaðri aðlögun og nýrri verðmætasköpun og hvernig koma má í veg fyrir útskúfun einstaklinga og innrætingu öfgastefnu. Norðmenn vilja vinna áfram að verkefninu um lýðræði, aðlögun og öryggi, þar sem markmiðið er að efla skólann sem miðstöð aðlögunar og virkrar samfélagsþátttöku.

Samstarf í heilbrigðismálum

Norðmenn munu á formennskuári sínu styðjast við tillögur stefnumótandi úttekta á norrænu heilbrigðismála-samstarfi (Könberg-skýrslunnar).

– Við ráðumst í verkefni í þeim tilgangi að auka þekkingu á sýklalyfjaónæmi og semja norræna samskiptaáætlun þar sem markmiðið er að draga úr notkun sýklalyfja. Sýklalyfjaónæmi er sívaxandi vandamál og veruleg ógn við heilbrigði um heim allan.

– Sérverkefni um heilbrigðisgögn og íhlutandi klínískar rannsóknir á að stuðla að því að við uppgötvum fyrir orsakir sjúkdóma og þróum einstaklingsmiðaðri fyrirbyggjandi aðgerðir og meðferðir í heilbrigðisþjónustu. Aukið norrænt samstarf um klínískar rannsóknir og skráningarrannsóknir mun auka samkeppnisfærni þekkingarhagkerfisins.

– Á árinu 2017 munum við kanna möguleika á að samræma siðfræðilegt samþykki á norrænum rannsóknarverkefnum. Samræming á siðfræðilegu samþykki myndi spara mikinn tíma og fé og auka um leið samkeppnisfærni Norðurlanda. Verkefnið á að greiða fyrir innleiðingu á nýrri ESB-tilskipun um klínískar lyfjarannsóknir og norrænu samstarfi um heilbrigðisrannsóknir.

– Við munum einnig kanna möguleika á að stofna norrænt sýndarsetur fyrir rannsóknir á heilbrigðisgögnum. Markmiðið verður að koma á rafrænum innviðum sem auðvelda skipti á heilbrigðisgögnum milli norrænu ríkjanna.

Norðurlönd í Evrópu

– öflugra norrænt samstarf um Evrópumál

Norðurlönd eru hluti af Evrópu-samfélaginu. Aðild okkar að ESB og EES mótar daglegt líf Norðurlandabúa. Norðurlönd geta verið öðrum hvatning og haft áhrif á þróun Evrópu.

Sífelld reynir á samstarf Evrópuþjóða. Hagvöxturinn er ójafn og of mörg ungmenni eru án atvinnu. Viðfangsefni vegna fólksflutninga eru viðvarandi. Æftar eru lýðræðisleg gildi dregin í efa um leið og andstæður skerpast í samfélögum Evrópu. Öryggisástandið í Evrópu hefur breyst.

Viðfangsefni Evrópu eru einnig viðfangsefni Norðurlanda. Evrópusamstarfið varðar grundvallarhagsmuni okkar í utanríkis- og efnahagsmálum. Hinn innri markaður skiptir sköpum fyrir hagkerfi landa okkar. Nánara samstarf um Evrópumál mun greiða fyrir efnahagslegri aðlögun og hreyfanleika og koma í veg fyrir hömlur á hagvexti á Norðurlöndum.

Við viljum standa vörð um samfélag Evrópu og styðja við þau öfl sem vilja þetta raðir evrópskra þjóða. Við viljum vera öflugur stuðningur við þá Evrópu sem stendur vörð um frjálslynd gildi og mannréttindi og axlar ábyrgð á eigin öryggi. Hagsmunir okkar fá betri hljómgrunn ef sjónarmið Norðurlanda eiga samleið með sjónarmiðum Evrópu. Norðurlönd eiga að stuðla að því að Evrópa haldi forystuhlutverki sínu eins og ESB hefur sýnt með stefnu sinni í loftslagsmálum.

Norrænt samstarf um Evrópumál hefur aukist á síðari árum. Norðmenn munu fylgja eftir áherslu finnsku

formennskunnar á samstarf um Evrópumál. Á árinu 2017 munum við beita okkur fyrir því að auka sýnileika Norðurlanda í Brussel og samspil ríkjanna á sviðum þar sem við eigum sameiginlegra hagsmuna að gæta.

Efnislega leggjum við áherslu á þrjú stefnumótandi svið sem varða hagsmuni ríkjanna og þar sem Norðurlönd eru og eiga að vera forystusvæði en þau eru orkumál, loftslags- og umhverfismál og stafræn þróun.

Nú liggur fyrir að semja nýja norræna samstarfsáætlun um orkumál 2018–2021 þar sem meðal annars er stuðst við stefnumótandi úttekt á orkusamstarfinu (Ollila-skýrsluna). Markmið okkar er að Norðurlönd verði hér eftir sem hingað til fyrirmynd við þróun Orkusambandsins og hins evrópska raforkumarkaðar, og að ríkin eigi náð samstarf um þróun reglugerða ESB á þessu sviði. Orkumálasamstarfið felst einnig í samstarfi um rannsóknir og þróun innan ramma Norrænna orkurannsókna (NEF).

Í loftslags- og umhverfismálum er markmiðið að norrænt samstarf leggi sitt af mörkum til metnaðarfullrar og skilvirkrar Evrópustefnu í loftslagsmálum í samræmi við Parísarsamkomulagið og til markviss samstarfs um að draga úr losun.

Stafræn tækni er lykilþáttur í þróun samkeppnisfærni í Evrópu. Norðurlönd eiga að vera faglegt, nýskapandi og þróttmikið svæði stafrænnar þróunar á vörum, þjónustu og þekkingu. Við viljum leggja okkar af mörkum til stefnumótunar ESB og byggja áfram á því norræna samstarfi sem fyrir er.

Norðurlönd og umheimurinn

– markvisst norrænt samstarf um utanríkismál

Norrænu þjóðirnar deila sameiginlegum hagsmunum og gildum. Daglegt líf á Norðurlöndum hefur á undanförunum árum orðið fyrir beinni áhrifum af þróun alþjóðamála en áður var. Erfiðleikarnir færast æ nær. Styrjaldir og átök suður og austur af Miðjarðarhafi hafa bein áhrif á öryggisástandið á meginlandi Evrópu. Ríki í Norður-Afríku og Miðausturlöndum hrynja. Lífsviðurværi fólks hverfur. Íbúarnir hrekjast á flóttu. Sum ríki eru orðin griðastaðir fyrir hryðjuverkahópa. Sótt er að tjáningarfrelsinu. Verndarstefna og þjóðernishyggi ógna gagnsæinu. Þjóðarétturinn er dreginn í efa.

Alþjóðlegir straumar berast æ hraðar til Norðurlanda. Norðurlönd þurfa að marka stefnu í heimsálum.

Á sama tíma eru ýmis jákvæð teikn á lofti. Dregið hefur úr fátækt í heiminum, náðst hefur nýtt og metnaðarfullt samkomulag í loftslagsmálum, fleiri börn fá menntun og betri heilbrigðisþjónustu og hagvöxtur heldur áfram í Asíu og Afríku. Við eigum að beita okkur fyrir því að sameiginleg gæði heimsins verði varðveitt og þróuð.

Sameinuðu þjóðirnar gegna einkar mikilvægu hlutverki og við viljum viðhalda áhuga Norðurlanda á málefnum SP. Norðurlönd eiga áfram að vera vænlegur samstarfsaðili í mikilvægum alþjóðlegum málefnum.

Þátttaka Norrænu ráðherranefndarinnar í alþjóðamálum kallast á við óformlegt samráð landanna um utanríkis- og öryggismál og þannig næst mikið gagnkvæmt notagildi. Um er að ræða sjálfsögð viðbrögð við því að skilin milli innanríkismála og utanríkismála verða æ óljósari. Við munum beita okkur fyrir því að efla formlegt og óformlegt samstarf Norðurlanda um utanríkismál enn frekar.

Við þurfum á sameiginlegri þekkingu og skilningi að halda á straumum í alþjóða- og efnahagsmálum. Á árinu 2017 munu Norðmenn þróa samstarf milli utanríkismálastofnana landanna enn frekar með því að styrkja sameiginleg rannsóknarverkefni og ráðstefnur. Með þessu er ætlunin að dýpka samstarfið í utanríkismálum enn frekar og vekja athygli á norrænu samstarfi í utanríkismálum.

Frumkvæði forsætisráðherranna á að greiða fyrir sameiginlegum aðgerðum landanna til að bregðast við alþjóðlegri eftirspurn eftir nýstárlegum lausnum á viðfangsefnum samfélagsins þar sem Norðurlönd búa yfir kjarnafærni. Þemu í forgangi eru „Nordic Green“, „Nordic Food and Welfare“ og „Nordic Gender Effect“. Fjárhagsrammi til þessara viðfangsefna er 30 milljónir danskra króna í þrjú ár. Til viðbótar koma fjárveitingar frá Norrænu nýsköpunarmiðstöðinni og öðrum norrænum stofnunum.

Norðurlönd eiga að vera sýnileg og auðþekkt. Með samstarfi náum við til fleiri einstaklinga og stærri markaða og eftirspurn eftir norrænni menningu og listum eykst stöðugt. Allt árið 2017 fer fram norræn hátíð í menningarmiðstöðinni Southbank Centre í Lundúnum, þar sem kynnt verður allt litróf norrænnar menningar og lista.

Verkefni um „vörumerki Norðurlanda“ mun eiga sinn þátt í að vekja athygli þegar norræn stjórnvöld og fyrirtæki fylgja eftir hagsmunum sínum erlendis. Náið samstarf norrænna sendiráða, einkum samhýsing, gefur mikinn virðisauka bæði fyrir kynningu á Norðurlöndum og samstarf um utanríkismál.

Norrænt samstarf á grannsvæðum okkar gegnir sérstöku hlutverki. Skrifstofur

Norrænu ráðherranefndarinnar í Eystrasaltsríkjunum fögnuðu 25 ára afmæli á árinu 2016. Samstarfið við Eystrasaltsríkin tekur mið af sameiginlegum hagsmunum landanna. Sökum þeirrar stöðu sem komin er upp í öryggismálum er samstarf við þau nú í brennidepli. Norræna ráðherranefndin verður áfram mikilvægur samstarfsaðili Eistlands, Lettlands og Litháens, meðal annars í málum sem varða stuðning við frjálsa og óháða fjölmiðla, menningu og orkuöryggi. Nordplus-áætlunin stuðlar að hreyfanleika milli menntastofnana á Norðurlöndum og í Eystrasaltsríkjunum. EES-sjóðir eru annað mikilvægt tæki sem þjónar sameiginlegum hagsmunum Norðurlanda í Eystrasaltsríkjunum. Við munum nota EES-sjóðina til að koma á samstarfi við Eystrasaltsríkin um utanríkismál á sviðum sem stuðla að stöðugleika og þróun á svæðinu.

Ný Norðurlönd 2.0

Markmiðið með umbótastarfi sem ber yfirskriftina Ný Norðurlönd 2.0 er að auka sveigjanleika og skilvirkni hjá Norrænu ráðherranefndinni og losa um fjármagn til pólitískra forgangsverkefna hverju sinni. Að tillögu framkvæmdastjóra Norrænu ráðherranefndarinnar samþykktu samstarfsráðherrarnir eftirfarandi markmið fyrir umbótastarfið:

1. Norðurlönd verði það svæði heimsins þar sem samþætting er lengst á veg komin.
2. Norrænt samstarf stuðli að sjálfbærum hagvexti á Norðurlöndum.
3. Norrænt samstarf skipti máli fyrir almenning á Norðurlöndum.
4. Norræna fjárhagsáætlunin nýtist betur sem stjórnþæki.
5. Skipulag ráðherranefndarinnar verði lagað að nýjum áherslum.
6. Efnt verði til funda eftir þörfum um mál sem eru efst á baugi hverju sinni. Sérstök ráðherranefnd fjalli um aðlögun nýrra íbúa.
7. Aukið samspil ráðherra og embættismanna.
8. Öflugra samstarf embættismanna.
9. Heildrænna norrænt samstarf innan sem utan vébanda Norrænu ráðherranefndarinnar.
10. Forsætisráðherrarnir móti almenna stefnu í norrænu samstarfi.
11. Greiningarfærni verði aukin meðal starfsfólks Norrænu ráðherranefndarinnar.

Norræna ráðherranefndin
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

ANP 2016:764
ISBN 978-92-893-4698-6 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4699-3 (PDF)